

Obsah

Seznam zkratk.	18
Seznam legislativních zkratk.	19
Úvodní slovo autorek.	21

ČÁST I **Obchodní zákoník**

Kapitola 1	Důležité pojmy	25
-------------------	-----------------------------	----

Kapitola 2	Druhy právnických osob, které jsou vytvořeny za účelem podnikání	26
2.1	Obchodní společnosti.	26
2.1.1	Kapitálové společnosti	27
2.1.2	Osobní společnosti	27
2.2	Družstvo	28

Kapitola 3	Účty použité v publikaci	29
-------------------	---------------------------------------	----

Kapitola 4	Podíl – obecná ustanovení – obchodní zákoník	30
4.1	Definice	30
4.2	Znázornění obchodního podílu u společnosti s ručením omezeným	30
4.3	Znázornění obchodního podílu u akciové společnosti	31

Kapitola 5	Podíl – obecná ustanovení – účetní předpisy	32
5.1	Oceňování podílů a cenných papírů při pořízení . . .	32
5.1.1	Vymezení pořizovací ceny – úplatné nabytí .	32
5.1.2	Vymezení pořizovací ceny – pořízení peněžitým či nepeněžitým vkladem	32
5.1.3	Vymezení reprodukční pořizovací ceny – bezúplatné pořízení	35
5.2	Účtování podílů a cenných papírů při nabytí	36
5.3	Vliv na společnost – rozhodující, podstatný, ostatní.	36
5.3.1	Podstatný vliv	36
5.3.2	Ostatní vliv	36

5.3.3	Vliv na ovládaných a řízených osobách – rozhodující vliv	37
5.4	Oceňování podílů a akcií po dobu držby včetně účtování	40
5.4.1	Ocenění ekvivalencí	40
5.4.2	Ocenění reálnou hodnotou	43
5.4.2.1	<i>Definice reálné hodnoty</i>	43
5.4.2.2	<i>Použití reálné hodnoty</i>	43
5.4.2.3	<i>Doba držby akcií – dlouhodobá</i>	44
5.4.2.4	<i>Doba držby akcií – krátkodobá</i>	44
5.4.2.5	<i>Daňová uznatelnost přecenění na reálnou hodnotu</i>	47
5.4.3	Účet 259-Pořizování krátkodobého finančního majetku	48
5.5	Převod cenných papírů a podílů – úbytek	48
5.5.1	Oceňování podílů a cenných papírů při úbytku	49
5.5.2	Daňová uznatelnost převodu podílů včetně akcií	49
5.5.2.1	<i>Ustanovení § 24 odst. 2 písm. w) ZDP</i>	49
5.5.2.2	<i>Ustanovení § 24 odst. 2 písm. r) ZDP</i>	50
5.5.2.3	<i>Další podmínky osvobození podle ZDP</i>	50
5.5.3	Účtování při převodu podílu, akcií	52
5.5.3.1	<i>Účtování při použití ocenění v pořizovací ceně a existenci opravné položky</i>	52
5.5.3.2	<i>Účtování při použití ocenění ekvivalencí</i>	53
Kapitola 6	Nabytí podílů, akcií vkladem	58
6.1	Definice vkladu v obchodním zákoníku	58
6.2	Vznik kapitálových společností	58
6.3	Výše základního kapitálu – porovnání	60
6.4	Správa a splácení vkladů před vznikem společnosti	61
6.5	Splácení vkladů a nabývání majetkového práva společností	62
Kapitola 7	Peněžité vklady	63
7.1	Peněžitý vklad	63

17.2	Právní úprava přeshraničních fúzí v ČR	302
17.2.1	Obecná právní úprava	302
17.2.2	Společný projekt fúze	304
17.2.3	Rozhodný den fúze	305
17.2.4	Den účetní závěrky použité pro stanovení podmínek	306
17.2.5	Údaje o ocenění aktiv a pasiv převáděných na nástupnickou společnost	307
17.2.6	Další dokumenty připravované v procesu přeshraniční fúze	310
17.2.7	Notářské osvědčení	311
17.2.8	Zápis do obchodního rejstříku	312
17.3	Druhy přeshraničních fúzí z pohledu České republiky	313
17.3.1	Přeshraniční fúze do České republiky	313
17.3.2	Přeshraniční fúze do zahraničí	313
17.4	Účetní povinnosti společností zúčastněných na přeshraniční fúzi	314
17.4.1	Účetní regulace přeshraničních fúzí v ČR	314
17.4.2	Rozhodný den pro účetní účely	315
17.4.3	Zahajovací rozvaha	315
17.4.4	Vykázání majetku a závazků dle českých účetních předpisů	315
17.4.5	Přecenění na reálnou hodnotu z pohledu aktiv	318
17.4.6	Postup v oblasti pasiv rozvahy	318
17.4.7	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	319
17.4.8	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	319
17.4.9	Souhrnný příklad účetního zobrazení fúze do české nástupnické společnosti	320
17.4.10	Vedení účetnictví ve stále provozovně v cizině	323
17.4.11	Přeshraniční fúze do zahraničí	323
17.5	Daň z příjmů a přeshraniční fúze	325
17.5.1	Směrnice č. 90/434/EHS	326
	17.5.1.1 <i>Definice základních pojmů týkajících se fúzí</i>	326
	17.5.1.2 <i>Základní vymezení pravidel daňové neutrality fúzí</i>	327
	17.5.1.3 <i>Dopad na stále provozovny</i>	328
17.5.2	Česká daňová úprava	329

17.5.2.1	Základní úprava § 23c ZDP	329
17.5.2.2	Daňové ocenění majetku získaného fúzí	330
17.5.2.3	Daňové odpisování	331
17.5.2.4	Převzetí daňových rezerv a opravných položek	331
17.5.2.5	Převzetí daňové ztráty vzniklé v zahraničí	332
17.5.3	Judikatura Evropského soudního dvora jako nepřímá harmonizace	332
17.5.4	Zásady plynoucí z rozhodnutí a výkladů Evropského soudního dvora	333
Kapitola 18	Změna právní formy	335
18.1	Obecná právní úprava	335
18.2	Lhůty při změně právní formy	337
18.3	Změna právní formy z s. r. o. na a. s.	338
18.4	Změna právní formy z k. s. na s. r. o.	341
18.5	Nesouhlas společníka se změnou právní formy akciové společnosti	342
18.6	Nesouhlasící společník ve společnosti s ručením omezeným	343
 ČÁST III IFRS 3 – Podnikové kombinace		
Kapitola 1	Inspirace pro fúze v IFRS	349
Kapitola 2	Podnikové kombinace	351
Kapitola 3	Základní pojmy a definice	353
Kapitola 4	Definice podniku	355
Kapitola 5	Okamžik nabytí	356
Kapitola 6	Požizovací cena akvizice	358
6.1	Vedlejší náklady spojené s pořízením	358
6.2	Odložená platba	359
6.3	Podmíněné platby	360
6.4	Náklady spojené s emisí kapitálových nástrojů	362

Kapitola 7	Nekontrolní podíly a goodwill	364
7.1	Nekontrolní podíly (menšinové podíly)	364
7.2	Výpočet goodwillu ve vztahu k ocenění nekontrolních podílů	365
7.3	Výhodná koupě (záporný goodwill)	368
7.4	Nehmotná aktiva	369
7.5	Odškodnění z garancí původních vlastníků	370
Kapitola 8	Postupná akvizice	372
8.1	Postupná akvizice dle původního IFRS	372
8.2	Postupná akvizice dle nového IFRS	374
8.3	Nákup dalších akcií dceřiné společnosti po získání kontroly	376
Kapitola 9	Snížení podílové účasti	379
9.1	Snížení podílové účasti v dceřiném podniku při ponechání si kontroly	379
9.2	Částečný odprodej investice v dceřiném podniku vedoucí ke ztrátě kontroly	380
Příloha č. 1:	Příklad účtového rozvrhu	383
Příloha č. 2:	Nabývací cena podílu pro daňové účely	393
Příloha č. 3:	Daňové souvislosti vloženého majetku	395
Příloha č. 4:	Časová posloupnost při vniku společnosti – s. r. o. a a. s. bez veřejné nabídky k upsání akcií	401
Příloha č. 5:	Časová posloupnost při vniku společnosti – a. s. s veřejnou nabídkou k upsání akcií	403
Příloha č. 6:	Zvýšení základního kapitálu z vnějších zdrojů – s. r. o.	405
Příloha č. 7:	Zvýšení základního kapitálu z vnějších zdrojů – a. s.	407
Příloha č. 8:	Snížení základního kapitálu – s. r. o.	409
Příloha č. 9:	Snížení základního kapitálu – a. s.	411
Příloha č. 10:	Seznam směrnic EU	413
Příloha č. 11:	Platné účetní předpisy pro přeshraniční fúze	415
Příloha č. 12:	Směrnice Rady č. 90/434/EHS ze dne 23. července 1990 o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, převezech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států	419
Rejstřík		425

7.2	Splácení peněžitých vkladů na bankovní účet	64
7.3	Peněžitý vklad je splácen prostřednictvím směnky nebo šeku	64
7.4	Zahajovací rozvaha, úrokový výnos ze splaceného peněžitého vkladu	66
7.5	Peněžité vklady v cizí měně	68
Kapitola 8	Nepeněžité vklady	70
8.1	Možnost vzniku závazku společnosti vůči vkladateli včetně daňového dopadu	70
8.2	Daňové souvislosti vkládaného majetku z pohledu nově vzniklé společnosti nebo společnosti, která nepeněžitým vkladem zvýšila základní kapitál	74
8.3	Ocenění nepeněžitého vkladu v účetnictví vkladatele	75
8.4	Nepeněžitý vklad – movitá věc	75
8.5	Nepeněžitý vklad – nemovitost	79
8.6	Možnost vzniku peněžité povinnosti, pokud nepeněžitý vklad nedosáhne hodnoty vkladu	81
8.7	Nepeněžitý vklad – pohledávka za cizím subjektem	82
8.8	Kapitalizace pohledávky	88
8.9	Vklady do obchodní společnosti a DPH	92
8.9.1	Dodání	92
8.9.1.1	<i>Dodání zboží a převod nemovitosti</i>	<i>92</i>
8.9.1.2	<i>Poskytnutí služby</i>	<i>93</i>
8.9.2	Uskutečnění zdanitelného plnění a povinnost přiznat daň při dodání zboží, poskytnutí služby a převodu nemovitosti	94
8.9.2.1	<i>Existující společnost</i>	<i>94</i>
8.9.2.2	<i>Nová společnost</i>	<i>95</i>
Kapitola 9	Zřizovací výdaje	96
9.1	Vymezení zřizovacích výdajů	96
9.2	Přehled historie zřizovacích výdajů	96
Kapitola 10	Výplata dividend a podílů na zisku	97
10.1	Zisk společnosti	97
10.2	Schválení řádné účetní závěrky	97
10.3	Možnost opětovného otevření účetních knih	97
10.4	Rozdělení hospodářského výsledku ve schvalovacím řízení	98

10.5	Podmínky výplaty dividend a podílů na zisku	98
10.6	Osvobození podílů na zisku	101
Kapitola 11	Zvyšování základního kapitálu	103
11.1	Základní předpoklad zvýšení základního kapitálu . .	103
11.2	Způsoby zvýšení základního kapitálu	103
11.3	Zvýšení základního kapitálu z vnějších zdrojů (s. r. o.)	103
11.3.1	Podmínka zvýšení základního kapitálu dalšími vklady	103
11.3.2	Podmínka dělitelnost na tisíce podle § 109 ObchZ	104
11.3.3	Postup při zvýšení základního kapitálu dalšími vklady	104
11.3.4	Písemné prohlášení o převzetí závazku ke zvýšení vkladu nebo novému vkladu . .	105
11.3.5	Posudek znalce a novela ObchZ	105
11.4	Zvýšení základního kapitálu z vnějších zdrojů (a. s.)	105
11.5	Zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů (s. r. o. + a. s.)	105
11.5.1	Podmínky zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů	105
11.5.2	Úprava v zákoně o daních z příjmů.	107
Kapitola 12	Snížování základního kapitálu	110
12.1	Základní předpoklad snížení základního kapitálu . .	110
12.2	Minimální základní kapitál	110
12.3	Důvody snížení základního kapitálu	110
12.4	Snížení základního kapitálu o vlastní akcie nebo podíly	111
12.4.1	Cena pořízení vlastních akcií nebo obchodního podílu je větší než nominální hodnota	111
12.4.2	Cena pořízení vlastních akcií nebo obchodního podílu je menší než nominální	112
12.5	Snížení základního kapitálu prominutím povinnosti splatit vklad.	113
12.6	Snížení základního kapitálu výplatou akcionářům .	113
12.7	Snížení základního kapitálu na úhradu ztráty.	115

Kapitola 13 Příplatek do vlastního kapitálu	117
13.1 Definice příplatku	117
13.2 Příplatek u akciové společnosti	117
13.3 Poskytnutí příplatku	118
13.3.1 Peněžitý příplatek	119
13.3.2 Zápočet závazku a pohledávky	119
13.3.3 Nepeněžitě plnění	119
13.4 Pohled společníka	120
13.5 Naložení společnosti s příplatkem	121
13.5.1 Vrácení příplatku společníkovi právníké osobě	122
13.5.2 Vrácení příplatku společníkovi fyzické osobě	122
Kapitola 14 Nepeněžitě vklady po novele obchodního zákoníku	124
14.1 Vklady cenných papírů a nástrojů peněžního trhu	124
14.2 Nepeněžitě vklady jiného majetku oceněné uznávaným nezávislým odborníkem	126
14.3 Nepeněžitě vklady v reálných cenách	127
14.4 Povinnosti statutárního orgánu, popř. jeho členů	130
14.5 Informační povinnost	132
14.6 Možnost poskytovat finanční asistenci	133
14.6.1 Pravidla pro společnost s ručením omezeným	133
14.6.2 Pravidla pro akciovou společnost	134
Kapitola 15 Vlastní kapitál a opravy chyb	137
15.1 České účetní standardy versus Vyhláška	137
15.2 Odborné názory v praxi	138
15.3 Okamžik opravy chyby do vlastního kapitálu	139
15.4 Praktický příklad	139
15.5 Dopady na výpočet průměrné výše vlastního kapitálu pro daňové účely	142
Kapitola 16 Vypořádací podíl (problematika se týká pouze s. r. o.)	144
16.1 Definice vypořádacího podílu	144
16.2 Důvody ukončení účasti společníka ve společnosti jinak, než převodem obchodního podílu	144
16.3 Stanovení výše vypořádacího podílu z vlastního kapitálu	145

16.4	Daňové povinnosti společnosti při výplatě vypořádacího podílu	146
16.5	Nabytí volného obchodního podílu společností	147
16.6	Převod uvolněného obchodního podílu	147

Kapitola 17 Dispozice s podnikem 150

17.1	Obchodní zákoník a dispozice s podnikem obecně	150
17.2	Prodej a koupě podniku	151
17.2.1	Právní úprava	151
17.2.2	Prodej podniku	155
17.2.2.1	Úprava v účetnictví	155
17.2.2.2	Úprava v zákoně o daních z příjmů	156
17.2.2.3	Úprava v DPH	157
17.2.2.4	Prodej podniku – příklad	158
17.2.2.5	Zásady při prodeji podniku u prodávajícího a související problémy	162
17.2.3	Koupě podniku	163
17.2.3.1	Koupě podniku a oceňovací rozdíl – účetně	163
17.2.3.2	Koupě podniku a goodwill – účetně	164
17.2.3.3	Koupě podniku, oceňovací rozdíl a goodwill – úprava v zákoně o daních z příjmů	165
17.2.3.4	Porovnání goodwillu a oceňovacího rozdílu k nabytému majetku	167
17.2.3.5	Koupě podniku – příklad	168
17.3	Nájem podniku	169
17.3.1	Právní úprava	169
17.3.2	Úprava v účetnictví	172
17.3.2.1	Pronajímatel	172
17.3.2.2	Nájemce	173
17.3.2.3	Nájemné je nižší než uplatňované odpisy	174
17.3.2.4	Dříve nabytý oceňovací rozdíl nebo goodwill	174
17.3.2.5	Vrácení majetku	174
17.3.3	Úprava v zákoně o daních z příjmů	175
17.3.3.1	Daňově uznatelná část nájemného	175

17.3.3.2	Ustanovení § 32b nájem podniku	176
17.3.4	Úprava v DPH	176
17.3.5	Nájem podniku – příklad	177
17.3.6	Porovnání prodeje a nájmu podniku	182
17.4	Vklad podniku	186
17.4.1	Právní úprava	186
17.4.2	Úprava v účetnictví	186
17.4.3	Úprava v zákoně o daních z příjmů	186
17.4.4	Úprava v DPH	186
17.4.5	Vklad podniku – příklad	187
Kapitola 18	Rezervní fondy	190
18.1	Tvorba zákonného rezervního fondu ze zisku nebo z jiných vlastních zdrojů	190
18.2	Tvorba zákonného rezervního fondu jako ekvivalentu vlastních akcií (§ 161d odst. 2 ObchZ nebo vlastních obchodních podílů (§ 120 odst. 2 ObchZ)	191
18.3	Tvorba zákonného rezervního fondu jako ekvivalentu vlastních akcií nebo zatímních listů ovládající osoby (161f odst. 2 ObchZ) nebo obchodního podílu ovládající osoby (§ 120 odst. 3 ObchZ)	191
18.4	Tvorba zákonného rezervního fondu jako ekvivalentu finanční asistence	191
Kapitola 19	Nabývání vlastních akcií akciovou společností	192
Kapitola 20	Zastavení obchodního podílu	194
Kapitola 21	Účetní závěrka – řádná, mimořádná, mezitímní.	196
ČÁST II	Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev	
Kapitola 1	Právní úprava	201
Kapitola 2	Typy přeměn dle zákona o přeměnách	202
2.1	Fúze	202
2.2	Rozdělení a odštěpení	203
2.3	Převod jmění na společníka	204
2.4	Změna právní formy	205

Kapitola 3	Společné charakteristiky přeměn	206
3.1	Projekt	206
3.1.1	Projekt rozdělení	207
3.2	Rozhodný den	208
3.3	Ocenění jmění společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti	209
3.4	Schválení přeměny	210
3.5	Průběh přípravy fúze	211
3.6	Nejvýznamnější zákonné lhůty v průběhu přeměn	212
Kapitola 4	Účetní souvislosti procesu přeměny společnosti	214
4.1	Účetní povinnosti zúčastněných subjektů	214
4.2	Regulace v účetních předpisech	215
4.3	Povinnost sestavení konečné účetní závěrky před rozhodným dnem	215
Kapitola 5	Obsah konečné účetní závěrky	218
5.1	Pravomoc účetní jednotky	218
5.2	Ocenění jmění znalcem při přeměnách	218
5.3	Oceňovací rozdíly z přecenění – zobrazení v pasivech	220
5.4	Rozhodnutí o postupu z pohledu aktiv	222
5.4.1	Zvolený postup s převzetím účetních hodnot	222
5.4.2	Zvolený postup s individuálním oceněním	222
5.4.2.1	„Starý“ goodwill nebo oceňovací rozdíl k nabytému majetku	223
5.4.2.2	„Nový“ goodwill nebo použití oceňovacího rozdílu k nabytému majetku	224
5.4.2.3	Zaúčtování individuálního přecenění u majetku s oprávkami	225
5.4.2.4	Majetek s opravnou položkou	226
5.4.2.5	Opravné položky v případě zásob	227
5.4.2.6	Zákonné opravné položky u pohledávek	228
5.5	Odložená daň při přeměnách	230
Kapitola 6	Zahajovací rozvaha	234
6.1	Okamžik, k jakému je sestavována zahajovací rozvaha	234

6.2	Účetní informace z projektu přeměny – struktura vlastního kapitálu	235
6.3	Nová položka ve vlastním kapitálu	236
6.4	Možnosti rozdělování vlastního kapitálu vzniklého přeměnou akcionářům	240
6.5	Právní, finanční a daňové omezení výplaty vlastního kapitálu	241
6.6	Převzetí cizího kapitálu, který není závazkem	242
Kapitola 7	Specifické případy sestavení zahajovací rozvahy	244
7.1	Vyloučení akcií zanikajících subjektů	244
7.2	Vykázání akcií nástupnické účetní jednotky	245
Kapitola 8	Mezitímní účetní závěrka	247
Kapitola 9	Audit účetních závěrek a zahajovací rozvahy	248
Kapitola 10	Praktické příklady účetního řešení sloučení a splynutí	249
10.1	Praktický příklad sloučení s emisí nových akcií	249
10.2	Praktický příklad sloučení kapitálově propojených společností	252
10.3	Praktický příklad na změnu nominální hodnoty akcií nástupnické společnosti	255
10.4	Praktický příklad sloučení mateřské a dceřiné společnosti s přeceněním.	256
Kapitola 11	Odlišnosti účtování při rozdělení odštěpením	260
11.1	Rozdělení odštěpením se vznikem nové společnosti	260
Kapitola 12	Účetní odlišnosti u převzetí jmění	263
12.1	Příklad zrušení a. s. s převodem jmění na akcionáře	263
Kapitola 13	Daňové povinnosti na dani z příjmů právnických osob.	265
13.1	Termíny pro podání daňových přiznání	265
13.1.1	Rozhodný den je počátkem účetního období	265
13.1.2	Rozhodný den stanovený jinak	265
13.2	Odpisování hmotného majetku.	267

13.2.1	Fúze s rozhodným dnem k počátku účetního období	267
13.2.2	Fúze s rozhodným dnem v průběhu roku	268
13.3	Individuální znalecké přecenění položek aktiv u nástupnické společnosti	269
13.4	Daňová ztráta	271
13.5	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	273
13.6	Goodwill	273
13.7	Slevy na dani	274
Kapitola 14	Ostatní povinnosti	275
14.1	Souhlas správce daně	275
14.2	Zálohy na daň z příjmů právnických osob	275
14.3	Daň z přidané hodnoty	276
14.3.1	Daňové přiznání k dani z přidané hodnoty	276
14.3.2	Registrace a vznik plátce DPH	277
14.3.3	Vypořádání koeficientu	278
14.4	Daň dědická, daň darovací, daň z převodu nemovitostí	278
14.5	Daň z nemovitostí	282
14.6	Daň silniční	282
14.7	Správní povinnosti	282
Kapitola 15	Dopad přeměny na společníky	284
15.1	Změny ve zdaňování cenných papírů od 1. 1. 2008	285
15.2	Výměna podílů	287
15.3	Zvýšení nebo snížení hodnoty původního podílu	288
15.4	Doplatky společníkům	289
15.5	Získání nových podílů vedle původních podílů	291
Kapitola 16	Operace mezi subjekty po rozhodném dnu	292
16.1	Vztahy mezi zúčastněnými společnostmi	292
16.2	Prodej zásob	292
16.3	Prodej pohledávky	294
Kapitola 17	Přeshraniční fúze	296
17.1	Východiska pro úpravu přeshraničních transakcí	296
17.1.1	Pojem a prameny evropského práva společností	296
17.1.2	Směrnice upravující obchodní právo	298
17.1.3	Směrnice upravující daně	299
17.1.4	Směrnice upravující účetnictví	301
17.1.5	Konformní výklad tuzemského práva	302